

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
Полтавського університету
споживчої кооперації України**
Січень 2010 р., № 1 (40)
СЕРІЯ «ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ»

Постановою Президії Вищої Атестаційної Комісії України «Науковий вісник ПУСКУ» включено до «Переліку № 19 (Бюлетень ВАКУ № 2 від 2007 р.) наукових фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук».

«Науковий вісник ПУСКУ» видається з березня 2000 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію серії «Економічні науки» КВ 5553 видане 17.10.2001 р. Державним комітетом інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України.

Головний редактор **Нестуля О. О.**,
доктор історичних наук, професор, ректор Полтавського
університету споживчої кооперації України.

Заступники головного редактора:

Рогоза М. Є., доктор економічних наук, професор,
перший проректор;

Карпенко О. В., кандидат економічних наук, доцент, проректор
з наукової роботи та міжнародних зв'язків.

Відповідальний секретар **Шимановська-Діаніч Л. М.**,
кандидат технічних наук, доцент.

Редакційна колегія серії «Економічні науки»:

Ніколенко С. С., доктор економічних наук, професор
(відповідальний редактор серії «Економічні науки»);
Березін О. В., доктор економічних наук, професор;
Брігченко І. Г., доктор економічних наук, професор;
Балабан П. Ю., кандидат економічних наук, доцент;
Виноградова О. В., доктор економічних наук, професор ДонДУЕТ;
Гончаренко В. В., доктор економічних наук, професор;
Дубішев В. П., доктор економічних наук, доцент ПНТУ;
Ємець О. О., доктор фізико-математичних наук, професор;
Іванюта С. М., доктор економічних наук, професор;
Кузник Б. Я., доктор економічних наук, професор ПДПУ;
Маркіна І. А., доктор економічних наук, професор;
Макарова М. В., доктор економічних наук, професор;
Отенко І. П., доктор економічних наук, професор ХНЕУ;
Пантелеймонович А. В., доктор економічних наук, доцент;
Перебийніс В. І., доктор економічних наук, професор;
Хміль Ф. І., доктор економічних наук, професор ЛКА;
Рогоза М. Є., доктор економічних наук, професор;
Чернявська О. В., доктор економічних наук, доцент;
Шевченко А. Ф., доктор економічних наук, професор;
Шкурупій О. В., доктор економічних наук, доцент.

© Назва, концепція, зміст і дизайн «Наукового вісника ПУСКУ»
є інтелектуальною власністю Полтавського університету
споживчої кооперації України і охороняються
Законом «Про авторські та суміжні права».

Матеріали друкуються мовою оригіналу. При передрукуванні
посилання на «Науковий вісник ПУСКУ» обов'язкове.

Випусковий редактор **М. П. Гречук.**

Літредaktor **Л. Г. Карасевич.**

Верстка **О. С. Корніліч.**

Дизайн обкладинки **Є. А. Деркач.**

Номер затверджено на засіданні вченої ради Полтавського
університету споживчої кооперації України,
протокол № 1 від 28 січня 2009 р.

Адреса редакції журналу:
36014, м. Полтава, вул. Ковалів, 3, каб. 438. Тел. (0532) 563703,
факс: (0532) 500222.

Здано до набору 20.03.2010 р. Підписано до друку 25.03.2010 р.
Формат 64×801/8. Ум друк. арк. – 22. Наклад: 300 екз. Зам. № 353.

Видано редакційно-видавничим центром ПУСКУ, 36014,
м. Полтава, вул. Ковалів, 3, каб. 115, тел. 8 (0532) 502481.

За точність цифр, географічних назв, власних імен,
бібліографії, цитат та іншої інформації відповідає автор.
Редакція не завжди поділяє погляди авторів.

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ

м. Полтава

НАУКОВИЙ ВІСНИК

ЗМІСТ

Вимоги до авторських рукописів 7

І. ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Шталь Т. В., Бархатова Н. В., Дубовик І. О.
Тенденції інвестиційної
діяльності ТНК в Україні в період
світової фінансової кризи 8

Волкова Н. М., Волошко Л. Б.
Регулювання професійно-
кваліфікаційної структури
національного ринку праці
на основі міжнародного досвіду
класифікації занять 12

Маца К. О.
Власність на землю – якою їй бути? 18

Міхуринська К. О.
Підходи до визначення регіональних
особливостей формування і розвитку
людського капіталу 23

Лещук В. П.
Концентрація та інтеграція в
розвитку економічних систем 28

Веремей С. А.
Концептуальні засади вдосконалення
політики формування доходів населення в
сучасних умовах господарювання 32

Федірко В. Н.
Методичні підходи до оцінки
екологічної безпеки регіону 35

Дейнека Т. А.
Транснаціоналізація виробництва
та капіталу в контексті вітчизняного
економічного розвитку 41

II. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Рогоза М. Є., Шевченко К. І. Рівень і якість оцінки ризику в інформаційних системах	47
Джаман М. О., Гончаров Г. О. Теоретичні основи економічної безпеки підприємств малого бізнесу: регіональний аспект.....	51
Огуй Н. І., Карпенко Н. М. Внутрішній аудит як інструмент управління якістю діяльності вищого навчального закладу	57
Лісіца В. В. Застосування мережевих форм організації у роздрібній торгівлі України	62
Карцева В. В. Наукові погляди на класифікацію інструментарію контролінгу	68
Шульженко І. В., Сазонова Т. О. Сучасні підходи до менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств.....	73
Нестуля С. І. Емоційне лідерство – новий напрям у лідерології XXI ст.	77
Юрко І. В., Тернавський Д. О. Розвиток корпоративних торговельних мереж в Україні: визначення та класифікація	83
Швед В. В. Управління транспортними умовами зовнішньоторговельних контрактів.....	86
Івченко Є. І. Сучасні підходи до використання мобільного зв'язку. в управлінні підприємствами.....	90
Ярмош В. В. Роль оцінки інтелектуальної власності в діяльності підприємства.....	97
Магда В. В. Дослідження тренду часового ряду збуту продукції	101
Владика Ю. П. Методика визначення ефективності діяльності підприємства	

оптового постачання та прогнозування фінансового стану.....	108
--	-----

Шимановська-Діанич Л. М., Бульченко Д. В. Системний підхід до управління безпекою підприємства.....	111
--	-----

Балашова Р. І. Розвиток методів і напрямів підвищення ефективності туристичної діяльності	116
--	-----

Ахмедова А. М. Маркетинг послуг: сутність, фактори, що його визначають і специфічні особливості...	122
---	-----

III. ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ

Рогоза М. Є., Яременко О. В. Оптимізація механізму внутрішніх джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємств споживчої кооперації.....	128
--	-----

Грешко Р. І. Теоретичні основи фінансового оздоровлення підприємств	132
--	-----

Рузакова О. В., Рузакова Г. Г. Класифікація методів і моделей оцінки фінансового стану підприємства	135
--	-----

IV. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І АУДИТУ

Дмитренко А. В. Податковий облік внесків учасників у спільну діяльність за договором простого товариства та їх повернення	139
---	-----

Кулик В. А. Бухгалтерський баланс – джерело релевантної інформації у системі антикризового управління.....	143
--	-----

V. ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Пятницькова І. В. Роль кооперації у житті населення південної України у другій половині XIX – на початку XX ст. Історіографія проблеми.....	147
---	-----

Панченко О. П. Кооперативні видання початку XX ст. як джерело дослідження вітчизняного кооперативного руху	152
--	-----

Анотації.....	159
----------------------	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Требования к авторским рукописям 7

I. ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ

Шталь Т. В., Бархатова Н. В., Дубовик И. О.
Тенденции инвестиционной
деятельности ТНК в Украине в период
мирового финансового кризиса 8

Волкова Н. Н., Волошко Л. Б.
Регулирование профессионально-
квалификационной структуры
национального рынка труда на основе
международного опыта
классификации занятий 12

Маца К. А.
Собственность на землю – какой ей быть?..... 18

Михуринская Е. А.
Подходы к определению региональных
особенностей формирования и
развития человеческого капитала 23

Лещук В. Ф.
Концентрация и интеграция в
развитии экономических систем 28

Веремей С. А.
Концептуальные принципы
совершенствования политики
формирования доходов населения в
современных условиях
ведения хозяйства 32

Федирко В. Н.
Методические подходы к оценке
экологической безопасности региона 35

Дейнека Т. А.
Транснационализация производства
и капитала в контексте отечественного
экономического развития 41

II. ЭКОНОМИКА, ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЕМ

Рогоза Н. Е., Шевченко Е. И.
Уровень и качество оценки риска в
информационных системах 47

Джаман М. А., Гончаров Г. А.
Теоретические основы экономической

безопасности предприятий малого
бизнеса: региональный аспект 51

Огуй Н. И., Карпенко Н. Н.
Внутренний аудит как инструмент
управления качеством деятельности
высшего учебного заведения 57

Лисица В. В.
Применение сетевых форм
организации в розничной
торговле Украины 62

Карцева В. В.
Научные взгляды на классификацию
инструментария контроллинга 68

Шульженко И. В., Сазонова Т. О.
Современные подходы к
менеджменту внешнеэкономической
деятельности предприятий 73

Нестуля С. И.
Эмоциональное лидерство –
новое направление в
лидерологии XXI века 77

Юрко И. В., Тернавский Д. А.
Развитие корпоративных торговых
сетей в Украине: определение
и классификация 83

Швед В. В.
Управление транспортными условиями
внешнеторговых контрактов 86

Ивченко Е. И.
Современные подходы к
использованию мобильной связи
в управлении предприятиями 90

Ярмош В. В.
Роль оценки интеллектуальной
собственности в деятельности
предприятия 97

Магда В. В.
Исследование тренда часового
ряда сбыта продукции 101

Владыка Ю. П.
Методика определения эффективности
деятельности предприятия оптовых
поставок и прогнозирование
финансового состояния 108

Шимановская-Дианич Л. М., Бульченко Д. В. Системный подход к управлению безопасностью предприятия 111	моделей оценки финансового состояния предприятия..... 135
Балашова Р. И. Развитие методов и направлений повышения эффективности туристической деятельности..... 116	
Ахмедова А. М. Маркетинг услуг: сущность, определяющие факторы и специфические особенности..... 122	
III. ФИНАНСЫ И КРЕДИТ	
Рогоза Н. Е., Яременко А. В. Оптимизация механизма внутренних источников финансирования инвестиционной деятельности предприятий потребительской кооперации 128	
Грешко Р. И. Теоретические основы финансового оздоровления предприятий 132	
Рузакова О. В., Рузакова Г. Г. Классификация методов и	
	IV. УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УЧЕТА И АУДИТА
	Дмитренко А. В. Налоговый учет взносов участников в совместную деятельность по договору простого общества и их возвращения..... 139
	Кулик В. А. Бухгалтерский баланс – источник релевантной информации в системе антикризисного управления 143
	V. ИСТОРИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ МЫЛИ
	Пятницкова И. В. Роль кооперации в жизни населения Украины во второй половине XIX – в начале XX вв. Историография проблемы 147
	Панченко О. П. Кооперативные издания начала XX ст. как источник исследования отечественного кооперативного движения 152
	Аннотации 165

CONTENTS

Author's texts requirements.....	7
----------------------------------	---

I. PERFORMANCE OF ECONOMIC SYSTEM

Shtal T. V., Barhatova N. V., Dubovik I. O. The investment trends in Ukraine, during the global financial crisis.....	8
--	---

Volkova N. N., Voloshko L. B. Regulation of vocational structure of a national labour market on the basis of the international experience of classification of employment.....	12
---	----

Matsa K. A. The landed property – what to it to be?.....	18
--	----

Mihurinskaya K. A. Approaches to the determination of regional features of forming and development of human capital.....	23
--	----

Leshchuk V. P. Concentration and integration in development of economic systems.....	28
---	----

Veremei S. A. Conceptual principles of perfection of a policy of formation of incomes of the population in modern conditions of housekeeping.....	32
--	----

Fedirko V. N. Methodical going near the estimation of ecological safety of region.....	35
---	----

Deyneka T. A. Transnacionalization of production and capital in the context of domestic economic development.....	41
---	----

II. ECONOMY, THE ORGANISATION AND MANAGEMENT OF ENTERPRISE

Rogoza N. E., Shevchenko K.I. Level and quality of an estimation of risk in information systems.....	47
---	----

Dzhaman M. A., Goncharov G. A. Theoretical bases of economic security of enterprises of small business (regional aspect).....	51
---	----

Oguy N.I., Karpenko N.N. Internal audit as the tool of quality management of activity of a higher educational institution.....	57
--	----

Licitsa V. V. Usage of network forms of organization in retail trading of Ukraine.....	62
---	----

Kartseva V. V. Scientific views on classification of toolkit of controlling.....	68
---	----

Shulzhenko I. V., Sazonova T. O. Modern approaches to management of foreign trade activities of the enterprises.....	73
---	----

Nestulya S. I. Emotional leadership is a new trend in leadership studies of the XXI century.....	77
---	----

Urko I. V., Ternavskyj D. O. Development of corporate trade networks in Ukraine: determination and classification.....	83
---	----

Shved V. V. Management transport terms of foreign trade contracts.....	86
---	----

Ivchenko E. I. Modern approaches to mobile communication use. In management of the enterprises.....	90
---	----

Jarmosh V. V. A role of an estimation of intellectual property in enterprise activity.....	97
---	----

Magda V. V. Research of time row trend of sale of products.....	101
--	-----

Vladyka J. P. Techniques efficiency of the enterprise wholesale supply and prognosis of financial condition.....	108
--	-----

Shymanovskaya-Dianich L. M., Bulchenko D. V. Systematic approach to the enterprise security management.....	111
--	-----

Balashova R. I. Development of methods and directions of increase of efficiency of tourist activity.....	116
--	-----

Ahmedova A. M. Marketing of services: the essence, defining factors and specific features.....	122
---	-----

III. FINANCE AND THE CREDIT	
Rogoza N. E., Yaremenko O. V. Optimizayion of internal sources mechanism to finance consumer cooperative enterprises' investment activity	128
Greshko R. I. Theoretical bases of financial improvement of the enterprises.....	132
Ruzakova O. V., Ruzakova G. G. Classification of methods and models for assessing the financial condition of the enterprise	135
IV. ACCOUNT AND AUDIT IMPROVEMENT	
Dmitrenko A. V. The tax account of payments of participants in joint activity under the contract of a simple society and their returning	139
Kulik V.A. Accounting balance – a source of the relevant information in system of anti-recessionary management.....	143
V. HISTORY OF ECONOMIC IDEA	
Pyatnitskova I. V. Importance of co-operation in the life of south Ukrainian people in the period from the second half of 19 th century to early 20 th century. Historiography issues.....	147
Panchenko O. P. Co-operative editions of beginning XX the item as a source of research of domestic co-operative movement.....	152
Summaries	172

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

Полтавський університет споживчої кооперації України продовжує видання наукового журналу «Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України». Запрошуємо науковців і спеціалістів-практиків до участі в ньому.

На 2009 р. заплановано 4 випуски серії «Економічні науки». Робочі мови: українська, російська, англійська.

Відповідно до Постанови президії Вищої Атестаційної Комісії України «Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України» включено до «Переліку № 19 (бюлетень ВАКу № 2 від 2007 р.) наукових фахових видань, у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук». Свідectво про державну реєстрацію серії «Економічні науки» КВ 5553 видане 17.10.2001 р. Державним комітетом інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України.

Тематичні розділи журналу: 1) Функціонування економічної системи. 2) Економіка, організація і управління підприємством. 3) Удосконалення обліку і аудиту. 4) Фінанси і кредит. 5) Освітня діяльність.

ВИМОГИ ДО АВТОРСЬКИХ РУКОПИСІВ

До друку приймаються наукові статті, які відповідають профілю журналу, є оригінальними та правильно оформленими. Структура статті (відповідно до вимог Постанови Президії ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1) повинна містити постановку проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими або практичними завданнями; аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми, яким присвячується означена стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Крім того, обов'язковими елементами статті мають бути:

1. **Індекс УДК** (універсальний десятичний класифікатор) розміщувати перед заголовком статті, окремим рядком, у лівому верхньому куті. Індекс УДК визначає автор.

2. **Заголовок статті** має бути лаконічним. У назві бажано не використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Не приймаються заголовки, що починаються зі слів «До питання...», «Деякі питання...», «Дослідження питання...», «Матеріали до вивчення...» і т. п. Заголовок подавати українською, російською, англійською мовами.

3. **Відомості про автора (авторів)** вміщувати після назви статті – прізвище ім'я по батькові, науковий ступінь.

4. **Анотацію** подавати українською, російською, англійською мовами, незалежно від того, якою мовою написаний матеріал. Оформлювати анотацію згідно з Міждержавним стандартом ГОСТ 7.9-95 (ИСО 0214-76) «Реферат і анотація». Загальні вимоги: рекомендований середній обсяг – 500 друкованих знаків. Структура: характеристика основної теми, проблеми, мети, узагальнених результатів. Статті англійською та російською мовами мають супроводжуватися розширеними анотаціями українською мовою.

5. **Ключові слова** (6–7) подаються українською, російською, англійською мовами.

6. **Літературу** слід оформлювати строго відповідно до вимог оформлення списку літератури Бюлетень ВАК України № 3 за 2008 р. На всі літературні джерела у статті повинні бути посилання.

Обсяг статті – від 6 до 9 сторінок. Статті ж більшого обсягу публікуються з продовженням. **Текст** (кегель 14, Times New Roman, інтервал – 1,5) друкувати з одного боку аркуша. Верхнє, нижнє та ліве поле – 20 мм, праве – 10 мм. Один надрукований рядок оригіналу повинен містити 60±2 знаки, враховуючи пробіл між словами (один пробіл – один знак). **Таблиці** в тексті мають бути зроблені в Excel або Word без заливання. **Формули** необхідно набирати в редакторі формул MS Equation. **Рисунки** необхідно виконувати у Word, використовуючи лише графічні об'єкти у вигляді прямокутника та кола, які мають бути згруповані та являти собою один графічний об'єкт. Ширина рисунка має становити 8 або 16 см. Усі ілюстрації треба подавати (кегель 10, Times New Roman) в чорно-білому кольорі, можна використовувати сіру гаму кольорів, також інші способи заливки – узор.

Скановані ілюстрації та таблиці редакція не приймає, інакше стаття буде повернута авторові на доопрацювання. **Растрові ілюстрації** подаються в оригіналі (фотознімок, малюнок, негатив або слайд) необхідно подавати в окремому файлі, роздільна здатність – 300 пікс/дюйм, тип файлу – JPEG. Таблиці та рисунки необхідно нумерувати і робити на них посилання в тексті.

До статті додається авторська довідка.

Подається стаття, авторська довідка, рецензія доктора наук у надрукованому вигляді, а електронний варіант – на диску або електронною поштою: ludash58@mail.ru. Приклад оформлення статті подано на сайті університету: www.pusku.edu.ua.

Адреса: 36000, Полтава, вул. Ковалю, 3, кафедра менеджменту організацій та ЗЕД (к. 406)

Шимановській-Діанич Людмилі Михайлівні. Тел.: 8 (053 22) 7-48-37, 8-050-566-95-93.